

DEBRECZENI LAPOK

ELŐFIZETÉSI-ÁR.

Egész évre . . . . . 2 frt
Fél évre . . . . . 1 „
Vidékre egész évre 60 krajczárral több.

Hirdetés árak díjszabás szerint. — Nyilttér sora 20 kr.

Felelős szerkesztő:

SCHWARZ I. IMRE.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Debreczen, Miklós-utca sarkán 1904 szám.
Minden e lap szellemi, vagy anyagi részét illető küldemény
ide intézendő.

A DEBRECZENI LAPOK megjelenik minden vasárnap.

Egyes szám ára 4 kr. Kapható minden tizedében

Bánffy.

Három év!... Mint valami rossz álomra, úgy gondolunk vissza arra a téli időre, a mikor a népszerűségben és a nemzet szeretetében oly erősen álló Wekerle-Szilágyi-Csáky kabinet megbukott. Féltelmes aggodás szállt a nemzetre, egy bizonytalan jövőnek sejtése borzongatott minden igaz hazafit, mert el kellett ké szülnünk minden rosszra, minden váratlan meglepetésre.

S a mikor a politika pondora-szelen-czéből kiugrott Bánffy Dezső báró, az új miniszterelnök alakja, az elkedvetlenedés, az aggodalom még csak erősödött. Bánffy bárót az ellenzéki lapok rajzolásából úgy ismerte a nemzet, mint egy zsarnokot. Amolyan karikás ostorral, vagy kancsukával uralkodó szolgabíró főispánt, a ki jó volt egy erdélyi vármegye románjainak a nyakán, de a kit a nemzet kormányának élén lemondó, szomorú mosolylyal látott mindenki.

Mi is, — a kik távol állunk a nagy politika országutjától, — bizonyos ellenszenvet éreztünk iránta s azt hittük, hogy az ő kormányása csak átmeneti s nagyon rövid ideig tartó lesz.

És ime, elmúlt három év! A lehető legkellemesebb csalódást kell bevallania minden magyarnak, mert az a közérzet akkor általános volt.

Bánffy Dezső báró mint valami Gondviselés kormányoz ez országban s a meglepő kormányzati tények egész sorát

produkálja olyan gyors egymásutánban, a milyent egy Tisza Kálmán 17 éves kormányzása alatt hiába várt a nemzet, — mely mindig forrón szomjuhozott nemzeti politikára, nemzeti multjának, dicsőségének elismerésére.

A szolgabíró főispán, a ki mint a t. Ház elnöke is csak erejét és erélyét éreztette a pártokkal, — lassankint átalakult előttünk hatalmas államférfiúi talentummá finom diplomatává s e mellett nemcsak megtartotta, hanem erélyesen keresztül is vitte azt a nemzeti missziót, melyet mint főispán is gyakorolt, persze a maga szűk körében.

Mi minden történt e három év alatt, arra csak legmesszebbi álmainkban merünk gondolni. Futólag rohanjunk végig az eseményeken, hogy lássunk tisztán.

Az egyházpolitikai törvényeket, melyeken a Wekerle kormány elbukott, nem csak keresztül vitte, de végre is hajtotta olyan szerencsével, hogy még csak számbevehető megrázkódtatást sem idézett elő a gyökeres reform.

Nyomban azután a külpolitikában érvényesült a magyar nemzet szava, mikor a pápai nunczius illetéktelenül akart beavatkozni a mi ügyeinkbe. A nuncziust visszahívták, Kálnoky gróf külügyminiszter visszavonult s Bánffy állása megerősödött.

Ezután következett a magyar udvartartás részbeni reaktíválása, az új magyar udvarnagy s magyar udvari méltóságok kinevezése.

Az ezredéves országos kiállítás, a vele kapcsolatos fényes ünnepek, mint nemzeti önállóságunk legfényesebb biztositékai szerepeltek, mert egyesítették Budapestten nemcsak az egész udvart, hanem az összes európai államok nagyköveteit a kik uralkodók üdvözlését hozták meg a magyar nemzetnek.

A vaskaput ugyanez évben átadták a közforgalomnak, mint a magyar nemzet önerejű nagy alkotását.

Az új parlamentben az első nagy meglepetés a magyar tisztképző akadémia megalkotása volt, mely Bánffy kormányzatának meghozta az első megérdemelt elismerést, mert az ellenzéki pártok is elismerték e vimmány hatalmas voltát.

Az új bűnvádi eljárás volt a következő nagy kormányzati munka, mely behozza az esküdtzéki bíraskodást bűnyügyekben is. Itt a sajtónak némi megszorítása okozott akadályt, — de ezt a parlamenti pártok kölcsönös hazafias törekvéseivel sikerült elsimitani.

Még hangzik országszerte az örömmel és lelkesedéssel az a nyilatkozata, melyet a királyi felség leirata a tiz szobor adományozásával keltett. Nem akarjuk kutatni, hogy kitől származik e meglepő királyi tény eszméje, — de ha őszintén és egyenesen gondolkozunk s nem keresünk bujkálva hamis nyomokat, — akkor e magasztos cselekedetben legnagyobb részt annak a férfinak kell tulajdonítanunk, a ki a magyar királynak legelső tanácsadója

A »DEBRECZENI LAPOK« TÁRGZÁJA

Első seb.

Sok ideje mult már annak, de azért most is egészen jól emlékezem rá, mikor először találkoztam a Csomor Laczi nagymamájával.

Ott ült az öreg asszonyság a kastély oszlopsoros tornácán, nagy bőrszékében, kőszvényes lábai egy kis számolyon nyugodtak, reszkető kezei szorgalmasan kötögettek, csak néha-néha hagyta félbe a munkáját, s nagy kék szemével olyan furesán nézett minket.

Mi ott játszottunk lent a tornác alatt a nagy hársfa árnyékában, Laczi, a testvére, Czilike, meg én.

Zálogosdit játszottunk, Laczi volt a bíró, Czilikének azt ítélte, hogy feleségül kell önnie hozzám. Majd ő lesz a pap, a ki összeházasít minket, de előbb menjek én a jövőbelimel megkérni.

Büszke léptekkel indultam felé, utközben holmi ékes óvációján is törtem a fejemet, de mikor odaértem eléje s belenéztem abba a sodálatos fényű, villogó, fekete szemébe,

(neki már akkor is olyan észvesztő szép szem volt, s én a szép szemek iránt már akkor is kellő respektussal s félelemmel viseltettem), egyszerre füstbe ment az ékes díkező, s ügyetlenül, féloldala görbülve álltam előtte.

Nevetve kérdezte tőlem, (nem tudom ügyetlenségemet nevette-e, vagy hódításában gyönyörködött-e? mert az a parányi jószág már akkor is szörnyű kaczer volt), hogy mit akarok?

— Cziliko, eljössz-e hozzám feleségemnek?

— Hogyne! — s karját egész komolyan a karomba akasztotta, s apró, ruganyos léptekkel jött velem. Laczi már akkorára kihozta az édes apja plaidjét, s papi ornátust rögtönözve belőle, egész komolyan felállt a hárs alatti padra, mi pedig előtte letérdeltünk.

— Czili, szereted-e Gyurit?

A kis leány lesütötte a szemét (nem tudom látta-e már akkor valahol, hogy ilyen alkalmakkor így kell tenni?) s halkán susogta:

— Szeretem.

Laczi egy rakás érthetetlen szót mormogott, s azután kinyilatkoztatta, hogy most már férj s feleség vagyunk, csókoljuk meg egymást.

Czilike eleinte szabadkozott, de utóvégre

beleegyezett, hogy jól van, csókoljam meg, s kis piros ajkát kaczerán nyujtotta felém.

En átölelem a derekát, magamhoz vonom s már-már elesattan a csók, mikor egyszerre csak elkezd a nagymama kiabálni:

— Czili, Czili! jőjj csak fel hozzám.

A kis leány kisiklott a karomból s fősietett a nagymamához. Laczi meg elkezdett csufolni, hogy a feleségem ugyan hamar faképnél hagyott.

Kis idő múlva leszalad Cziliko, hogy a nagymama minket is hivat. Nosza elkezdődött a drukk. Laczi is szepegett, de én még jobban. Fölmenet elmondta Laczi, hogy a nagymama milyen féltelmes egy asszony. Még apát is sokszor megszidja.

A féltelmes asszony pedig maga elé állított! reszkető kezét a homlokomra tette, az oda lógó hajfürtöket félresimitva, s elkezdett szeliden boszélgni, hogy a szegény ember fiának először is szerénynek kell lennie, s ha valamelyik nagy ur a kezét nyujtja neki, ne kívánja az egész karját. Azután beszélt sokat az ő nagy gazdagságokról s a mi szegénységünkről s hogy mi különbség van a gazdag ember meg a szegény között. S hogy ezt a különbséget jó a szegény embernek már korán megtanulnia.

Most pedig menj szépen haza, utközben

s legyen az eszme bárkié, annak tényé-
varázsolásában bizonyára nem nélkülöz-
te a királyi felség Bánffy Dezső bárónak ta-
nácsát.

Az érdemből tehát a felségen kívül
neki jut a legnagyobb rész.

Nem mellőzhetjük e fényes politikai
pálya vázolásánál azt a pozíciót sem,
melyet a magyar nemzet az osztrák szom-
széddal való kiegyezés tárgyalásánál el-
foglal. Olyan erősek vagyunk ebben, mint
még soha s olyan fölényben vagyunk po-
litikailag, mely a sikernek máris legerősebb
biztosítékát képezi.

Végigmennünk-e azokon a kisebb dia-
dalokon is, melyeket a Bánffy kabinet
mint ilyen s annak egyes tagjai, mint
szakminiszterek arattak? Azt hisszük fölös-
leges! Három évre visszatekinteni könnyű
dolog s látjuk minden téren érvényesülni
a közérdeket, az erős nemzeti vonást, a
szakadatlanul tartó konszolidációt a köz-
oktatás, a föld művelés, a kereskedelem,
az igazságszolgáltatás, a közigazgatás
terén.

A mi panasz van, azt nem ez a ka-
binet okozta, de a mi javítható, azt már
ez a kabinet javította, vagy javításához
hozzáfogott. Pénzügyeink nem olyan
kétségbeesztők, hogy mostani rendezett állam-
háztartási viszonyaink között ne kezdhet-
nők meg a lassu, de biztos kibontakozást
belőlük.

Ime a Bánffy Dezső báró három
esztendeje.

A nemzet egészének lelkét, mely nem
táplálkozik a napi politika verejtékes
kenyeréből, — egy jóleső bizalomnak melege-
hatja át, mert látja érvényesülni önmagát,
látja nemzeti erejének megbecsülését s
látja lassankint fejlődni azt az utat, mely
elvezetheti őt nem várt sikerek forrásához.

Ez a három év nekünk annyit hozott,
mint huszonöt év az előtt. Ennek a három
évnek diadalait becsüljük mi Bánffy Dezső-
ben, a kinek nem vagyunk hivatalos sze-
kértolói, a kihez nem köt bennünket semmi
hivatalos kapocs.

De köt bennünket a kötelességérzet,
hogy mások érdemeit alacsony érdekből

vegyél magadnak egy kis cukrot — s ezzel
a markomba nyomott egy szép fényes ezüst
tallért.

Nem vettem magamnak rajta cukrot, de
még odahaza az ágyban is a markomba
szorongattam azt a szép fényes jószágot, s a
mint az ablakunkon a hold fénye rásütött a
tallerra, néztem sokáig, hogy milyen fényes,
hogy ragyog.

S a mint néztem, éreztem hogy arcom
egészen nedves ráhulló könnyeimtől.

Miért nem engedte az a szelidképű asz-
szonság, hogy Czilikét megcsókoljam!

S ha haragszik reám, minek adta ezt a
tallért!

Az elfojtott zokogásra fölébredtek a szom-
széd szobában apámék is.

— Mit pityog az a gyermek megint?

— Rosszul esik szegénynek, hogy megint
el kell mennie az iskolába — válaszolta
anyám.

En meg csak sirtam, magam se tudtam,
csak azt éreztem, hogy nagyon fáj valami.

... En nem kaptam soha ez életben
ennél az elsőnél fájóbb sebet. A többiek is
fájtak, de nem ennyire. Ha a szegény ember
szive lassanként elfásul s kiszáll belőle a
szerelem és a büszkeség

Vértési Gyula.

ne tépegessük meg, ne kisebbítsük, hanem
dobjuk a mérleg serpenyőjébe,

Az igazság mérlege pedig az érdemek
sulya alatt erősen Bánffy báró javára billen.

Debreczeni hírek.

— **Városi közgyűlés.** Debreczen sz.
kir. város törvényhatósági bizottsága e havi
rendes közgyűlését mint értesülünk folyó hó
24-kén tartja meg gróf D e g e n f e l d József
főispán elnöke alatt. Igen sok és fontos
tárgya lesz a közgyűlésnek, így többek közt
az utcák elnevezése és a házszámok kérdése,
a városi erdőkből kikerülő haszonfák értéke-
sítése és legnagyobb valószínűség szerint a
közvilágítás rendezése is.

— **A jótékony nőegylet ülése.** A debre-
czeni nőegylet nov. hó 7-én. d. u. 3. órákor
az árvaház üléstermében választmányi ülés-
tart. Tárgy: 1. Tanácskozás a közgyűlés ide-
jéről. 2. Téli multság előkészítése. 3. Folyó
ügyek.

— **A vegyész állás.** Az új szervezeti sza-
bályzat 173. §-a azt mondja, hogy a közegész-
ségügyi és orvosrendészeti szempontból a vá-
rosban egy vegyész alkalmazandó. Ezen állás
betöltése végett ült esütörtökön egybe az egész-
ségügyi bizottság a városháza nagytanácstermé-
ben B o c z k ó Sámuel elnöke alatt. A ve-
gyészi állásra a főorvos véleményével egyetér-
tőleg az egészségügyi bizottság dr. S z a l a y
B é l a o r v o s t a j á n l j a, — a
ki a tisztiorvos vizgát kitüntetéssel tette le
s a megkívánandó bakteriológiai és vegyi vizs-
gálatokat is hasonló eredménnyel végezte. A
vegyi állomást a város állítja fel s valószínű-
leg a Szt.-Anna-utczán a III. ker. rendőrség
épületében lesz.

— **A jogásztanzsági becsületszék** esütörtökön
alakult meg a főiskolában, dr. B a c z o n y L a -
jos dekan elnöke alatt. Rendes tagok: B a l -
log Béla, Á r v a y Béla, K a d n e r Árpád,
K o r s o s Zoltán. V. S z a b ó János, K u n
Béla és B a l o g h Sándor. Póttagok: N i -
k o l e j e v i c s Vladimir, P i t n e r László,
S z á s z Károly és J a k ó János.

Kisértés.

Maguk voltak a szobában a szerelmesek.
A még tegnap gyermekleány és a komoly
férfi. Kéz a kézben, ajk az ajkon csüngött.
A homály nem zavarta igaz, forró szeretke-
zésüket.

A leánynak ez volt első szerelme, a férfi-
nak ez az utolsó. A leány első, legtisztább
szerelmével bálványozta a férfit, a férfi meg-
tisztult szívének utolsó szerelmével szinte
imádattal fogta körül a gyermeket.

Egymás mellett voltak, egymásé voltak
szerelemben, szívből és lélekből s mégis
mindkettőnek fáj a szíve, szomorúság képezte
hangulatukat, bánat opesztette benső lélek-
világukat.

Hogy is ne! A férfi katona volt, tiszt a
hadseregben s mind a ketten szegények vol-
tak, hasonló a templom egereihez. Már most
mit csináljanak. Tiszta szerelmükben hogyan
lehessenek egymáséi, ha nem házasság útján?
De mikor ez lehetetlen! Ő nem tudna másképp
megélni s nejét eltartani, csak ezen az egy
pályán, melyre született. Vesse el tiszti rang-
ját, hogy éhezzen ő s éheztesse ezt a drága
imádott gyermekalakat is, kinek arca szép
vonásait egybe meg a bánat, rózsás szépségét
szárazságra fel az aszaló nyomor! Nem, soha!

De hát mit tegyenek!? Éljenek csak
egy eskü nélkül, kérje el a leánytól minden
ékét, vegye el fiatalágát csak úgy, a nélkül,
hogy nevet adná neki, és helyét veszítse a
tisztes nök sorából? Erre volna érdemes
ez a szegény ártatlan kis leány, ki rajongó
szerelmével istenként bálványozza őt, ki már

megtisztult az élet fiatalágának alakjaitól,
ki már elhagyta és lenézte a bünt és a ki
most nagyon-nagyon tisztán szeret.

A leány pedig nézi-nézi szemének bü-
völő varázásával a gondolatokba mélyedt fér-
fit s mintha csak érezné, hogy milyen gondo-
latok járják át annak agyát, felrezzenti mé-
laságából.

Ne tépelődj Gusztáv! Higgyük az Istent!
Az emberben pedig forrt tovább a keserű-
ség és a kioltatlan szerelem. Arczára láz ül,
homloka tüzel s szemei izzóan ragyognak.

A leány pedig ezt látja s azt hiszi, hogy
egy igaz forró csókjával lecsillapíthatja. Kivána-
tos ajkait odanyújtja a férfinak a mikor az
most huzódogni próbál égő ajkát rátapasztja
kedvese ajkára.

A csók azután eszméletét veszi a férfi-
nak, felhevíti véréit, felperzseli, végig bizserge-
teti idegeit és örült szerelemmel, mohón, itta-
san karolja át a leányt s csókolja mindaddig,
míg az elaléltan a pamagra hanyatlik sóhaj-
tásában ennyit suttozva:

— Végem van.

És e két szó észre téríti a férfit. Mit is
akart eszeledni? Gonoszat, aljast, ő a meg-
tisztult férfi, bűnbe akarta ejteni a tiszta
leányt. De nem, soha! Nem, nincs véged!
Kiáltja a leány felé, ne félj Margit, szerelmem
végtelensége legyen a te legnagyobb biztonsá-
god. S kelljen bár elepednünk, mégsem fogsz
elbukni édes drága virágom, suttozja az
eszmélő leány felé s azután kiment a szobából.

Ott künn a folyosón, a levegőn még
jobban észretért, még jobban látta szándéka
aljasságát, óh de azt most már igazán szám-
üzte agyából testéből, lelkéből.

Becszengetett a szomszéd lakásba. Margit
barátnője nyitotta ki az ajtót.

A tiszt szalutált s azután így szólt a
leányhoz:

— Nénike elment, magunkra maradni
nem akarunk, legyen szíves, jöjjön át Margit-
hoz, a ki erre igen kéri kegyedet.

Jules.

Színház.

Heti műsor.

Vasárnap, nov. 7-én délután: A m a d a -
r á s z, operette. Este: A g y i m e s i v a d -
v í r á g. Géczy István pályanyertes népszin-
műve, hetedszer.

Hétfőn, nov. 8-án, ez idényben először:
A v i g é c z e k. Kövesi Albertnek a mult
idényben nagy népszerűséget nyert énekes
életképe.

Kedden, nov. 9-én: A K e r t é s z l e -
á n y, Lecocq kedves zenéjü, híres operetteje,
a főbb szerepekben F. Kállay, Serfőzy Z s.
Békési, Sziklay, Karacs és Beczkóval.

Szerdán, nov. 10-én A c z i t e r á s
Konti Józsefnek e nagy sikert ért multságos
operetteje új betanulással kerül színre, a női
főszerepekben F. Kállay Lujzával és Juhász
Ilonával.

Csütörtökön, nov. 11-én. A k ö n y v -
t á r n o k. Moser kitünő vigjátéka.

Pénteken, nov. 12-én bérlétszünetben,
először: Trilby. Színmű 4 felvonásban, Ge-
orge du Maurier regénye után írta M. Potter,
fordította Fáy I. Béla. A v i g s z i n h á z e s z e n -
z á c i ó s u j d o n s á g á h o z a z i g a z g a t ó r é s z b e n u j
jelmezeket, valamint Gyöngyössy Viktor ope-
raházi festő által a darabhoz igényelt fényes
új díszleteket készítettett. A főbb szerepeket
Halmi Margit (Trilby), F. Csizváczy (Mistres
Bagot), Komjáthy (Svengali), Kiss Irén (Vi-
nardné), Szathmáry (Mr. Bagot), Vidor (Bil-
ly), Bartha (Taffy), Tanay (Sandy), Fenyéri
(Cav) és Rubos (Gecko) játsszák. — A III.
felvonásban előforduló „Au clair de la lune“
kezdő dalt (külső ének, a színpad között)
ez estén F. Kállay Lujza éneklé, később fel-
váltva Serfőzy Zseni is.

Szombaton, nov. 13-án bérlétszünetben,
másodszor Trilby.

Vasárnap, nov. 14-én délután, leszállí-
tott helyárrakkal C e l e s t i n a p ó. Bohóza-
tos operette. Este, rendes helyárrakkal, bérlé-
tfolnyamban, harmadszor Trilby.

Ujdonságok.

— **Istenitisztelek.** November 7-én vasárnap az ev. ref. templomokban a következők fognak predikálni. A nagytemplom zárva, a kistemplomban: **Soltész Elemér** főiskolai szenior, Kossuth-utcai templomban **Hajdu Zsigmond** püspöki titkár, az ispotály templomban **Bogdán Lajos** esküdt felügyelő. — A római katolikus templomban reggel 7 órakor misét tart **Hamerzyk Sándor**, 8 órakor egy kegyesrendi pap, 9 órai misét **Dr. Wolaffka Nándor**, szentbeszédet **Hamerzyk Sándor**, 1/2 12 órakor misét tart **Molnár Kálmán**, d. u. litániát **Molnár Kálmán**, ker. tanítást és rózsafüzér átátosságot **Dr. Wolaffka Nándor** tart. — Az ágost. ev. templomban d. e. 10 órakor **Hajász Lajos** hitoktató s. lelkész tart istenitiszteleket.

— **Budaházi Endre** halála. Debreczen sz. kir. város anyakönyvvezetője **Budaházy Endre** csütörtökön fél kilenc órakor Budapesten a **Grünvald**-féle szanatoriumban meghalt. Súlyos epebaj okozta halálát a népszerű férfinak, ki nagy betegségből gyógyulást keresve **Dr. Losonczy Álmós** megyei főorvos tanácsára Budapestre utazott fel, hogy operáltassa magát. A szanatoriumban pénteken akarták rajta veszedelmes és könnyen halálos betegséget okozó operációt végrehajtani, hogy epekövét eltávolítsák. — A betegség azonban nem várta be az orvos tanárok szándékát, hanem a műtétet megelőző nap estéjén kioltá életét a derék férfinak, kinek hirtelen halála mály részvétet és sajnálatot keltett az egész városban.

— **Személyi hir.** **Báró Feilitzsch Bernhard** Szabolcsvármegye ifju főispánja pénteken Debreczenben időzött s a délelőti folyamán látogatást tett **Simonffy Imre** kir. tan. polgármesternél s üdvözölte őt névnapja alkalmából is.

— **Uj törvénytörvényi aljegyző.** Az igazságügyminiszter **Médvenczy Emil** a debreczeni kir. törvénytörvényi aljegyzővé nevezte ki.

— **A papir, írószerek és a nyomdai szükségletek fedezése.** A tanács csütörtöki ülésében **Komlóssy** főjegyző indítványára elhatározta, hogy a város papir és írószerek, valamint nyomdai szükségleteinek fedezésére nyilvános árlejtést hirdet, mely árlejtésen résztvevők saját mintáikat tartoznak benyújtani. Az árlejtés november hó 20. d. e. 9 órakor tartatik meg az árlejtő bizottság által. A bizottság **Komlóssy** főjegyző elnöke alatt 7 következő tagból áll: **Ábrahám László** városi főügyész, **Szabó József** főszámvevő, **Koncz Akos** főlevéltárnok, **Frits József** nyomdai művezető, **Beké Imre** kiadó. Szakértőkül: **Leitler Sándor** és **Dávidházy Kálmán** kéretnek fel.

— **Elismerés a főszolgabíróknak.** Hajdu-Hadházon a községében diszközgyűlés volt, melyen a napokban megválasztott tisztviselőket üdvözölték. Ugyanekkor **Simon Károlynak** örömmel fogadták el azt az indítványát, hogy ez ünnepélyes alkalommal köszönetet mondjanak **Ferenczy Elek** főszolgabíróknak a választásoknál tanúsított eljárásért. A főszolgabírókat erről diszes jegyzőkönyvi kivonatban értesítették.

— **Hatvanezer, téglá inyen.** A magy. kir. honvéd kórház parancsnoksága a különféle szennyes vizek levezetésével esatornát akart építeni és ezért a város tanácsától a kiépítéshez szükséges téglát ingyen kérte. A héten tartott tanácsülés elhatározta, a kérelem teljesítését. — És utasította **Király Gyula** tanácsnokot a hatvanezer téglá kiszolgáltatására.

— **Hajtóvadászat.** A debreczeni vadásztársulat tíz tagja f. hó 12-én hajtóvadászatot rendez a Bánkon, Gyülekezés az nap reggel 7 órakor a Madar-tanyánál.

— **Öngyilkosság.** Kabán egy 77 éves parasztember, névszerint **Juhász János** akasztotta fel magát s mire levágták — meghalt. — Az öngyilkosság oka állítólag életunság a szegénység s a nehéz élet miatt.

— **Szünik a vész.** A hűvösebb időjárás mindinkább megátolja a sertésstenyészés átkát képező sertésvész terjedését. Most ismét három községből érkezett jelentés a város polgármesteréhez, hogy a sertések e kóros járványa megszünt garázdálkodni. E három község Bihar Diószeg, Ujfehértó és Füzes-Gyarmat, a melyek területét e miatt az illető megye alispánja feloldotta a hatósági zárlat alul.

— **Villamos fiakkerek.** Párisban a minap tették az első kísérleteket egy villamos fiakkerral. A próbának nagyon szép az eredménye. A villamos kocsi mögött egy vizsgáló bizottság tagjai kocsiztak, de az ő kocsijok csak nagy nehézséggel tudta követni a villamos fiakkert, mely óránként 80 kilométernyi utat tett meg, holott tulajdonképpen csak 70 kilométer volt tervbe véve.

— **Telefonhálózat Szabolcsmegyében.** Szabolcs megye közigazgatási bizottsága **Feilitzsch** főispán indítványára elhatározta, hogy telefonhálózat létesítése érdekében a kereskedelemügyi miniszterhez feliratot intéz.

— **Halás szálló.** Szent-Békkállon (Zala-megye) **Fatér Béla** kovácsmester kertjében van egy tíz éves szállótoke, a mely ugyan csak gazdagon fizetett az idén. Nem kevesebb, mint 1606 szállófürtöt szüretelték róla, pedig már előzőleg is koppasztgatták. Az 1606 fürtből 112 liter must lett. Ritka szállótoke ebben a filloxerás és peronosporás világban. Valóban megérdemli a gondozást.

— **Kincses kalendárium.** Megjelent az 1898-ik évre a Kincses Kalendárium, melyet a kiadó vállalat a gyakorlati élet általános utmutatójának nevez, mi pedig elnevezhető a leghasznosabb kézi lexikonnak. Hogy mi az a Kincses Kalendárium, azt tulajdonképpen nem is kellene magyarázni a tavalyi első évfolyam bámulatos sikere után. A most megjelent s jövőre szóló kötetnek az alapelméje s a rendszere ugyanaz, a mi a tavalyinak, de a tartalma egészen más, új, s nem kevésbé hasznos, szükséges, sőt nélkülözhetetlen mint a tavalyié volt. Az előtűnk levő kötet kezdődik teljes naptári részszel, háztartási, belső gazdasági utbaigazításokkal, csillagászati feljegyzésekkel. Azután jön az osztrák-magyar monarchiában a csapatok elhelyezése a legújabb intézkedések szerint, könnyen áttekinthető táblázatokkal. A kimutatásbau a boszniai csapatok, a henvédség, sőt az osztrák landwehr is megvan. A hogyan házassodjunk rovat a házasságkötést megelőző lépésekre oktat, Majd a jó feleség megtalálásában szolgát utbaigazításokkal egy arcképekkel ellátott cikk. Anyáknak szól Gyermekek-ápolás című cikk. Következik a bőr ápolása, szakértő orvos tanításai. Egy másik szakember a szemünkkel és tulajdonságaival ismeret meg. Erre következik egy gondosan, a legmegbízhatóbb adatokkal összeállított cikk a pályaválasztásról. Bárminő elképzelhető pályára akar valaki lépni, itt meg találja a neki szükséges utbaigazításokat. Csak a katonai pályára van külön hosszabb cikkben tárgyalva. Utána az adófizetés titkaiba avat a Kincses Kalendárium, majd a váltó tulajdonságairól világosít fel. Következik tanítás az életbiztosításról, cikk az agrármozgalomról s aztán nagyérdemű, a gazdának fontos táblázatok arról, hogyan fizessük munkásainkat. E táblázatok jó szolgálatot tesznek a kis birtokosnak, iparosnak s mindazon munkaadóknak a kik a munkát napszámra (vagy óraszámra) fizetik. E számítások fölhasználásával megtakarítható a vesződség kiszámítás, mely a tévedés oshetőségét csak fokozza. Van még cikk az egész világon forgalomban levő pénznemekről (átszámítással) azután tanácsok, hogyan építsünk lakóházat, istállót, aklot, kocsiszint, stb. (rajzokkal). Következik: a tarok, a focitbal (labdaugrás), vadászati tilalom-idő, löverseny, a könyv-nyomatás története, postai és távírdai tudnivalók, postatakarék-pénztár, tarifák, találmányok, stb. sok mindenféle apró cseprő dolog. S ez nem oly kaland-

dárium, melyet, ha éve lejár, eldobunk. Ennek az évfolyamait gondosan egymás mellé rakjuk s pár év alatt a legbecsesebb, legnélkülönbetlenebb könyvtárral rendelkezünk. A Kincses Kalendárium ára: Színes borítékba kötve 1 forint, angol vászonkötésben 1 frt 50 kr., francia szattyánbőr-kötésben 2 frt 20 kr. A Kincses Kalendárium megrendelhető a kiadó-vállalatnál, Budapest VIII., Róck Szilárd-utca 4. sz., továbbá kapható az összes könyvkereskedésekben.

— **Mezőgazdaság.** A háziállatok fejlődése és erősödéséhez legelső kellék azoknak feljesen kielégítő egészségi állapota és ezt fenntartani e szerint, a gazda legfontosabb feladata. Eszközzeink e célra vannak és évek tapasztalatai a Kwizda-féle veterinar preparatumokra utalnak bennüket, melyeket Kwizda Ferencz János cs. és kir. osztrák-magyar és román kir. udvari szállító, kerületi gyógyszerész Korneuburban, Bécs mellett állított elő és ezek mint préservatív szerek messze az ország határán túl híresekké váltak. A kitűnő hatás, mely a Kwizda-féle restitutions-fluidnak lovak számára sajáttsága (ezen szer mint kitűnő szer is bevált) továbbá a Kwizda-féle korneuburgi marhapor, mely mint marhapor általában, úgy teheneknél a tejelőképeség fokozás czéljából mindenütt legjobb sikerrel alkalmaztatik és minden a Kwizda Ferencz által előállított veterinar preparatumok a legfényesebben igazolják ezen czég világra szóló hírnevét.

— **Azon t. hölgyek,** kik meglepő olesó de mégis szép és jó selyem, másó és gyapjuszöveteket, — melyek karácsonyi ajándéknak is igen alkalmasak — óhajtanak vásárolni, kérik **Werner Mátyás** divatruházának (Budapest, Andrássy ut 3.) különösen ezen czélra összeállított mintagyűjteményét, melyet ingyen és bérmentve küld meg.

— **Miért legjobb** valamennyi vaspreparatum közt az Acs-féle? Erre megfelelek az orv. szaklapok közleményei, valamint számtalan orvostól beérkezett magánlevél. Ime egy ilyen: . . . a hatást vérszegénységi és gyengeségi eseteknél a többi forgalomban levő vaskészítményeknél sokkal előnyösebb a mennyiben a pepsina vasnak máskülömben gyomorrontó hatását paralyálja s az étvágy nem hogy csökken, de javul s ezáltal a gyógyulás fontos feltétele meg van adva. stb. stb. Tetétlen, 1896. Jun. 18-án. Tisztelettel: kész szolgája **Dr. Liszt Nándor** s k. Számtalan ily levél.

— **Herczeg Montenuovo Alfréd** féle borpinczék egyedüli és kizárólagos tulajdonosa **Schwabach Zs. G.** pécsi borkereskedő nyomára jött annak, hogy kéteshírű utazók és ügynökök közel két év óta visszaélnek a herzegi czímmel és a czég nevével, a mennyiben a kereskedőknél, vendéglősöknél annak képviselőjéül adják ki magukat. Figyelmeztetjük t. olvasóinkat, hogy a pécsi **Schwabach Zs. G.** czég össze nem tévesztendő más hasonló nevű czégekkel és hogy a herzegi czimer minden számláján és levelén rajta van. Miután **Schwabach Zs. G.** urnak, a **Montenuovo Alfréd** herzeg borpinczéi kizárólagos bérőjének csak Pécsen van üzlete, ajánlatos, hogy a rendelvények vagy Pécsre küldessenek, vagy azok felvételére jogosított és magukat igazolt képviselőknak adassanak át. Együttal kéretik az előforduló visszaéléseket a czéggel közölni.

Apróságok.

Dal a szerelemről.

A szerelemről mit se tudsz meg,
Ha könyveidet olvasod,
Csak akkor ismered a szívet,
Ha dobogását hallgatod.

Annál üresebb mindenik könyv,
Mennél komolyabb, vastagabb.
Legbőlesebb, legnagyobb akkor vagy,
Ha csók borítja ajkadat.

Váratlan fordulat.

A mérsáros ismét kéri a pénzt az özvegy-asszonytól, ki már jókora összeggel tartozik.
— Most már huszadszor vagyok itt, kiáltja.

— Az asszony biztatón mosolyog :
— Az ám, már a szomszédságban azt beszélük, hogy megkérte a kezemet.

A lélekvándorlás.

A kávéházban a spiritizmusról beszélgetnek ketten.

— Mondja csak, — kérdi az egyik — hisz ön a lélekvándorlásban.
— Hogyne !
— Hát mi volt ön azelőtt ?
— Szamár !
— Micsoda ? Szamár ?
— Igen.
— Mikor volt az ?
— Mikor magának ötven forintot adtam kölcsön.

Ingtalanok forgalma.

— A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál. —

1. Vadász Emil majorsági földjének 2 hold területű részét megveszik Nemes Gabriella, Nemes Emma, és Nemes Paula 314 forintért.

2. Rózsa Bálint ondódi földjét megveszik Major Bálint és neje Szabó Julianna 700 forintért.

3. Balogh Péter és neje Balogh Mária megveszik Papp János és neje Arany Sára fancieskai kaszállóját 2900 forintért.

4. Nagy Lajos ugymint kiskoru gyermekei gyámja eladja a debreczeni 5678. sz. tjkben 5272/a hrsz. a. foglalt tégláskerti szőlőt Tokaji Ferencz és neje Porhammer Rózának 480 forintért.

5. Dinnyés Gyula és neje Pongor Julianna megveszik Horog Sándor és neje Sass Zsuzsanna 898¹/₂ ööl területű sestakerti szőlőjét 1700 forintért.

6. Lőrinczi István és neje Gajzágó Jolán megveszik Valentin Jánosné Perjes Julianna homokkerti birtokát 1600 forintért.

7. Balla János és neje Molnár Zsuzsanna megveszik özv. Tóbiás Istvánné Major Julianna újkerti szőlőtét 1000 forintért.

8. Tőkés Imre és neje Nagy Klára ondódi földjüket eladják Miskolczi István és neje Nagy Sárának 1000 forintért.

9. Karay János és neje Boldizsár Eszter

megveszik Erdélyi István 3 hold területű ondódi földjét 580 forintért.

10. Hermann Mátyás és neje Tokt Eszter Renata 2902. sorszámú házukat megveszik Trizsáff Sándor és neje Tóth Borbála 1000 forintért.

11. Mentze Augusta 1813. sorszámú ház és ondódi földjének illetőségét eladja özv. Mentze Henrikné Maurer Augustának 1000 forintért.

12. Özv. Tóth Jánosné Barta Erzsébet 257 □ ööl területű csapókerti szőlőjét megveszik Szabó Józsefné Joga Sára 550 forintért.

13. Kiss János és neje Kovács Eszter Széchenyi-kerti házastelküket megveszik Tömöri Bálintné Kovács Zsófia és Tóth József 1000 forintért.

14. Vass András és neje Pap Amália megveszik Szőke István és neje Juhász Julianna a debreczeni 7891. sz. tjkvben A + 1—2 hrsz. alatt foglalt ingatlanukat 800 forintért.

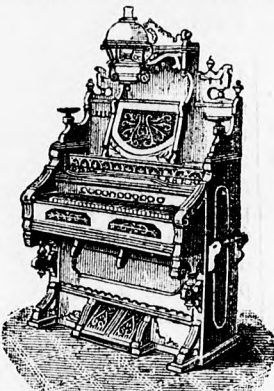
Régóta bevált szer az ember izmai erősítésére és fokozására

KWIZDA fluidja

Kigyó-jellel. (Tourista-szer.)
Touristák, kerékpárosok és lovasok által nagyobb utak után erősítésre és felfrisítésre használtatik
1 üveg ára 1 frt, fél üveg 60 kr.
Kapható minden gyógyszerertárban. Főraktár kerületi gyógyszerertár Korneuburgban (Bécs mellett.)

KITÜNTETVE: az 1896. ezredéves orsz. kiállításon a kormány által alapított „MILLENNIUMI ÁLLAMI ÉREM“-mel, mely magas kitüntetésben a hangszer-csoport összes versenyzői közül kizárólag csakis czégünk részesült.

Teljes zenekari fel- sz erelések

a legjutányosabb feltétel mellett

Dalárdai üténybotok

művészi kivitelben.

Dalárdai accord-jelzők.

**WILCOX
& WHITE**

és a
CHICAGO

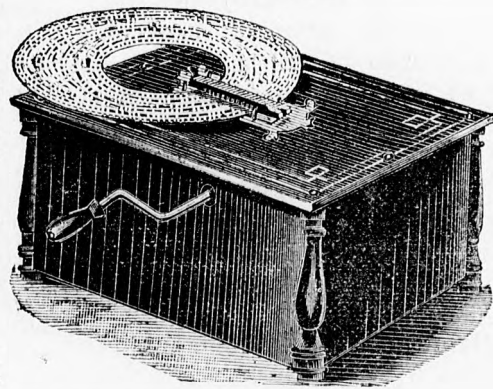
Cottage Organ-Co
világhírű amerikai
harmoniumgyárak
kizárólagos képviselői és egyedüli fő-elárusítói.

Valamint saját gyártmányu minde-nütt elismert

iskolai, szalon- és egyházi

harmoniumok a legduzsabb választékban

A RIOSA

Bármilyen és bármennyi darabot hatásosan lehet eljátszani zeneismeret nélkül az Ariosán.

1. sz. Ariosa . . . . . frt 18
1 1/2 " " aczéllanggal . . . . . frt 21
" " kettős énekhangokkal 36 aczélsípval . . . . . frt 28
Az érczjátéklapok darabja . . . . . kr. 50

Harmonikák

kitűnő hanggal
2 frttól 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10 frt és feljebb.

Különlegességek aczéllangu zenekar harmonikákban.

Magyarország egyetlen és első harmonikagyára.

STERNBERG ARMIN és TESTVÉRE

csás z. és kir. szab. hangszer-ipar

Európa legnagyobb hangszer-gyára

Budapest, VII. ker., Kerepesi-ut 36. szám.

Képes árjegyzék: a) harmoniákáról; b) mechanika zenélő-művekről és zenélő dísz tárgyakról; c) az összes egyéb hangszerekről, mint hegedűk, fuvolák, czimbalmok, cziperák, harmoniumok, zongorákról stb. vidékre ingyen és bérmentve. Árjegyzék kérésnél kérjük megnevezni, hogy miféle hangszerről kívánatik az árjegyzék

Vendéglősöknek zenélő automata.

Kéretik a t. olvasó e hirdetőmenyt kivágni, eltenni és ösméreseinek alkalmmilag ajánlani!

Vérszegénység, higvéruőség, sápkór ellen, továbbá kezdődő tüdővésznel, szóval azon esetekben, hol a vérnek bőségesítése és vastartalmának fokozása a főczél, ez idő szerint a legezlszerűbb gyógyszer az:

Ács-féle (czukr.)

Vas- n angana-peptonatldacs.

Előnyei abban állnak más készítményekkel szemben, hogy legkönnyebben bevehető s nem romlékony, mert czukor-réteggel van bevonva. Ép ezért a fogakat sem támadhatja meg, mint a többi vas készítmény. A gyomorban legkönnyebben oldódik és legkönnyebben assimilálódó vegyület; ép ezért az egyedüli vaskészítmény, mely nem okoz gyomor terhelést, sőt az étvágyat fokozza. — Hogy mennyire biztos hatása, arról eléggé tanusko-dik a számtalan beérkezett köszönő levél és ugy az orvosi mint a gyógyszerészi szaklapok ösmertetései.

Kapható a legtöbb gyógyszerertárban. Egy üveg (50 labdaes) 60 kr.

Előállítási hely és szétküldési raktár egyedül:

P. Ács Albert gyógyszerertára, Sz.-Fehérvárott

(Gróf Zichy-ház.)

Innen 2 frtnak előzetes bektldése mellett 3 üveg (legkisebb postai szállítmány) bárhová franco szállítatik. Ez egész kura gyermekeknek, fél kura felnőtteknek 4 frt bektldése után 7 üveg franco. Teljes kura felnőtteknek.

Egyedüli vasprenparatum, mely nem romlja az étvágyat s nem támadja meg a fogakat!

Orvosi szaklapok véleménye szerint „Paralant” álló honigvármány is